



**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA**

Godišnje izvješće

**o provedbi Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa za razdoblje od
2021. do 2030. godine za 2024. godinu**

Zagreb, ožujak 2025.

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa.....	2
2.1. Posebni cilj - Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2030. godine	
2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti.....	3
2.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda.....	3
2.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi	3
2.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbe posebnog cilja	4
3. Zaključak	5

1. Uvod

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. (dalje u tekstu: Nacionalni plan) donijela je Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2021. godine. Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj ima za cilj smanjenje stradavanja u prometu, unatoč stalnom povećanju broja vozila i vozača, prometnog opterećenja i negativnih utjecaja na okoliš.

Posebni cilj Nacionalnog plana je Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj čije je ostvarenje planirano provedbom mjera kroz 13 područja djelovanja (PD1 Sigurna brzina, PD2 Vožnja bez utjecaja alkohola, droga i lijekova, PD3 Sigurna vožnja, PD4 Sigurnosna kaciga, PD5 Zaštita u vozilu, PD6 Prevencija distrakcije vozača, PD7 Aktivni oblici prometovanja, PD8 Sigurnost motociklista i mopedista, PD9 Sigurnost profesionalnih vozača, PD10 Sigurna infrastruktura, PD11 Sigurna vozila, PD12 Brze i učinkovite hitne službe, PD13 Jačanje kapaciteta prometne policije i inspeksijskih službi).

Nacionalni plan provodi multidisciplinarna Radna skupina sastavljena od predstavnika Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva zdravstva, Fakulteta prometnih znanosti, Hrvatskog autokluba, Centra za vozila Hrvatske, Hrvatskog ureda za osiguranje, Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Ministarstva unutarnjih poslova, koje je Vlada Republike Hrvatske imenovala nositeljem ovog Plana.

Nacionalni plan se ne financira proračunskim sredstvima nego sredstvima koje na račun Državnog proračuna uplaćuje Centar za vozila Hrvatske od sredstava koje stručne organizacije prikupe za prometnu preventivu prilikom obavljanja tehničkih pregleda i registracije vozila, sukladno posebnom ugovoru s Ministarstvom unutarnjih poslova.

2. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa

Sukladno viziji održivog razvoja i sigurnosti cestovnog prometa Europske unije i Ujedinjenih naroda Nacionalnim planom sigurnosti cestovnog prometa postavljen je posebni cilj:

2.1. Posebni cilj - Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2030. godine

Utvrđeni posebni cilj, koji će biti ostvaren provedbom mjera svrstanih u 13 područja djelovanja, izravno pridonosi ostvarenju Plana Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030. godine (UN Agenda 2030.), cilju održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG) broj 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje za ljude svih generacija, te cilju broj 11. Učiniti gradove i naselja sigurnim i održivim mjestima.

Posebni cilj je temeljno kvantifikacijske naravi pa se ishod izražava kroz broj smrtno stradalih i teško ozlijeđenih osoba, u prometnim nesrećama s poginulim osobama i prometnim nesrećama s teško ozlijeđenim osobama.

Planom je zadano smanjenje poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu. Ova godina je uzeta za referentnu zbog nerealnih pokazatelja tijekom pandemije COVID-19 2020. godine.

Tijekom 2024. godine provedena su ili su u fazi provedbe 42 preventivna projekata u sklopu kojih su i tradicionalni projekti kao: Poštujte naše znakove – aktivnost s početkom nove školske godine, Prometna učilica za osnovne i srednje škole, Sigurno u auto sjedalici, Bez promila, Klik, Vidi i klikni, STOP neosiguranim vozilima, Dani tehničke ispravnosti vozila, Sigurno u prometu. Ukupno je za sufinanciranje ovih projekata osigurano 1.057.462,19 EUR u Nacionalnom planu.

Isto tako, sufinancirana je sanacija koja je provedena ili je ugovorena za 111 potencijalno opasnih mjesta na državnim, županijskim, lokalnim i nerazvrstanim cestama na području cijele Hrvatske, a za navedeno je utrošeno i osigurano oko 3.862.416 EUR.

Također za redovno i ciljano funkcioniranje prometne policije i inspeksijskih službi Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, utrošeno i osigurano oko 10.500.000 EUR za nabavu specijalnih vozila, uređaja za mjerenje brzine i alkohola, kao i pratećih softverskih programa.

2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti

POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST 2024.
OI.02.11.38 Broj osoba poginulih u prometnim nesrećama	297	148	239
OI.02.11.38 Broj nesreća s poginulim osobama	279	139	219
OI.02.11.37 Broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama	2.213	1.106	2.896

2.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda

U odnosu na prethodnu godinu tijekom 2024. godine zabilježeno je smanjenje broja smrtno stradalih za 35 osoba ili 12,8%, a broja nesreća s poginulim za 32, odnosno 12,7%. Broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama je veći za 70 nesreća ili 2,5%.

Usporedimo li pokazatelje iz 2024. godine s brojevima iz referentne 2019. godine, broj poginulih je manji za 19,5% (239/297), broj nesreća s poginulima za 21,5% (219/279), uz istovremeno povećanje broja nesreća s teško ozlijeđenima za 30,9% (2.896/2.213).

2.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi

Tijekom provedbe Nacionalnog plana u 2023. i 2024. godini došlo je, unatoč objektivnih problema (dugi postupci javnih nabava, nedovoljna educiranost aplikanata za sredstva Nacionalnog plana i sl.), do ubrzavanja dinamike ostvarenja planskih aktivnosti. Tako je tijekom 2024. godine ukupno ostvareno 62,11% od planiranih aktivnosti, što je povećanje u odnosu na razdoblje 2022. i 2023. godine kada je

realizirano 53,48% od planiranih aktivnosti (utrošenih sredstava). Ostatak aktivnosti (ugovorenih projekata) prenesen je u 2025. godinu. Iako je realizacija u odnosu na 2023. godinu poboljšana za približno 9% tijekom 2024. godine, Radna skupina zadužena za provođenje Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa poduzima mjere za ubrzanje realizacije aktivnosti.

2.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbe posebnog cilja

Radna skupine zadužena za provođenje Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa prema zaključcima Plana obvezna je svake tri godine provoditi evaluaciju provedbe Plana kroz praćenje rezultata provedenih mjera uz izradu detaljne statističke analize baze podataka o prometnim nesrećama, kao i analize trendova u područjima djelovanja. Nacionalni plan usvojen je u srpnju 2021. godine iz čega proizlazi kako prvo trogodišnje razdoblje obuhvaća 2021., 2022. i 2023. godinu. No uzimajući u obzir članak 15. Pravilnika o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023) kojim se srednjoročno vrednovanje provodi, u pravilu, sredinom roka važenja akata strateškog planiranja (nakon proteka pet godina), planirana evaluacija Plana će biti tijekom 2026. godine.

Bez obzira na gore spomenuto, u drugoj polovici 2024. godine pokrenuta je kroz učestale sastanke Radne skupine, inicijativa za sustavno uvođenje edukacije o sigurnosti cestovnog prometa, prometnoj kulturi, prometnoj preventivi u sve obrazovne ustanove, u skladu s mjerama i aktivnostima iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa. Ova mjera bi obuhvaćala integraciju programa edukacije na svim razinama obrazovanja, od dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola do visokoškolskih ustanova.

Najviše se odmaklo s pripremom edukacije djece u svim razredima osnovnih škola. Prvo je organiziran stručni skup na koji su pozvani ravnatelji svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj na kojem je dogovoreno imenovanje koordinатора iz svake osnovne škole čija je zadaća organizacija i provođenje edukacije djece u njihovoj školi.

Nakon imenovanja, za koordinate su organizirane dvije edukacije temeljene na teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, pa je jedna održana u Zagrebu za kontinentalnu, a u Vodicama za primorsku Hrvatsku.

Osim toga, za pomoć koordinatorima, izrađen je priručnik verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, koji će im pomoći u provođenju kvalitetne edukacije djece.

3. Zaključak

Temeljem iznesenog, zaključak je da se dosadašnjom provedbom Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa za razdoblje od 2021. do 2030., promatrano kroz pokazatelje tijekom 2024. godine, a i usporedbom s referentnom 2019. godinom, kada se radi o smrtnom stradavanju i nesrećama s poginulim osobama, dostiglo očekivane i zacrtane ciljeve.

Sve pokazatelje treba promatrati kroz činjenicu da je na dan 31.12.2024. godine u Republici Hrvatskoj bilo registrirano 4,3% više vozila nego na isti dan 2023. godine. Ovdje treba istaknuti povećanje broja motocikala na čak 109.700, što je povećanje od 10,5% u odnosu na 2023. godinu. U isto vrijeme povećan je i broj vozača za 22.000, tako da ih je 0,9% više nego prethodne godine.

Uzroke povećanja broja prometnih nesreća s teško ozlijeđenim osobama treba gledati i kroz prizmu daljnjeg konstantnog povećanja intenziteta prometnih tokova tijekom 2024. godine, u odnosu na 2023., na autocestama gotovo 9%, a 1,5% na državnim cestama.

Treba temeljem navedenih podataka naglasiti da se unatoč povećanju prometa na državnim cestama i autocestama, povećanju prijeđenih kilometara osobnih vozila, kao i osjetnom porastu broja ulazaka i izlazaka vozila inozemnih oznaka na graničnim prijelazima Republike Hrvatske, osjetno smanjio broj smrtnog stradavanja, što svakako pripada pozitivnim pokazateljima cestovne sigurnosti.

U budućem razdoblju, a nakon provođenja vrednovanja Plana provest će se rasprava o ostvarenim vrijednostima pokazatelja uspješnosti te donijeti zaključci o učincima dosadašnjih aktivnosti i eventualnim uzrocima neispunjenja zadanog cilja.

Sukladno tim zaključcima, Radna skupina predložit će adekvatne korektivne mjere kako bi se dostigao postavljeni cilj Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa o smanjenju broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu.

Prilog: Tablični prikaz izrađen u radnoj knjizi programa Excel

KOORDINATORI ZA STRATEŠKO PLANIRANJE


Dalibor Juric,
ravnatelj Uprave za Europske poslove, međunarodne
odnose i fondove EU


mr. sc. Branko Turić,
voditelj Službe za strateško

planiranje, statistiku i unaprjeđenje rada